SHON - SHOW

SHONE

You do not need my permission to name your ~~post~~ Veterans Chapter - the FDR Post. ~~To~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ you may use the name. If you do not claim that I have granted any permission

Many thanks for this tribute to my

Nov. 23, 1946
Boston, Mass.

Dear Mrs. Roosevelt:

This is to introduce myself, as delegate of an assembly of vetrans of World War II.

We are a newly formed chapter of the American Vetrans Committee in Boston. At our last assembly, it was the decision of the entire membership body, to title our chapter; as the "Franklin D. Roosevelt Post," of the American Vetrans Committee.

It is my esteemed privilege and duty, as "representative of Chapter 6," to ask your permission, to inscribe the name "Franklin D. Roosevelt Post" on the scrolls of the A.V.C.

If your permission is granted,

it shall be our greatest endeavor to uphold the standards and traditions set forth by him.

In closing may I add, any correspondence forth coming from you, shall be considered indeed an honor and privilege.

Thank you sincerely;

Yours obediant servant,

Mrs Jack Shore

Mrs. Jack Shore
36 Crawford St.
Roxbury 21, Mass.

Schoondyke

NETHERLANDS EMBASSY
WASHINGTON 9, D. C.

No. 7983

November 13, 1946

My dear Mrs. Roosevelt,

I take pleasure in acknowledging receipt of your letter of November 5th with enclosed a cheque for $10.-- as a contribution to the Dutch village of Schoondyke from Mr. Archie Roosevelt Jr.

As you undoubtedly will have learned already, the American Relief for Holland has on my request bought and shipped clothing for the donation you were kind enough to send me in July, at the same time doubling the amount out of its own funds.

I therefore handed the cheque over to Mr. Scales, Director of this organisation.

I should highly appreciate it, if you would express my sincere thanks to Mr. Roosevelt for his generous gift.

Yours very truly,

O. Reuchlin
Minister Plenipotentiary

Mrs. Eleanor Roosevelt
Apartment 15-A
29 Washington Square, West
New York City 11

November 5, 1946

Dear Mr. Ambassador:

I have just received this check for $10.00 as a contribution to the Dutch village of Schoondijke from Archie Roosevelt, Jr.

With best wishes,

Very sincerely yours,

ORIGINAL RETIRED FOR PRESERVATION

10 September

AMERICAN LEGATION
OFFICE OF THE MILITARY ATTACHE
TEHRAN, IRAN

Dear Cousin Helen -

I am sorry my reply reaches you so long after you sent me your letter - it reached me only a few days ago. We are rather remote here, and feel lucky if letters get here at all, even four months after they are written.

I hope it is not too late to give a contribution to the Dutch village — though it is so small I'm afraid it won't matter much, one way or the other!

Hoping to see you one of these days — at home! —

Yours sincerely,

Archie Jr.

AIR MAIL

Oct. 11

HENDERSON HOUSE
MOHAWK, HERKIMER COUNTY
NEW YORK

Dearest Eleanor,

The enclosed has just come from young Archie, in Iran, for the little Dutch tom. I've written & thank him. It will probably bother the life out of you at this late date!

Best love, Helen.

ORIGINAL RETIRED FOR PRESERVATION

July 13, 1946

Dearest Helen:

I think you did a grand job for the village in Holland. I will send the check and the list of donors to the Dutch Ambassador and ask him to send what he thinks best. I doubt that money would be of much use.

I went in to see Betty the other day and I think she is failing.

With many thanks,

Much love,

ORIGI

July 13, 1946

Dear Mr. Ambassador:

Some time ago I received a letter of which I enclose a copy. I sent it to a member of the Roosevelt family and she asked several other members to make some small contribution to this village.

I am enclosing the check she sent me and a list of those who gave.

Will you be good enough to send whatever you think most needed since I doubt that money could be used in Holland now. However, you will know better and we will all appreciate any thing that you do.

Very sincerely yours,

ORIGINAL RETIRED

HENDERSON HOUSE
MOHAWK, HERKIMER COUNTY
NEW YORK

Dearest Eleanor,

I enclose a cheque for the amount that I have collected for the little Dutch Town and a list of the people who contributed. I'm sorry it is not more.

Much love,

Helen.

Contributors to Dutch village

Mrs. Richard Derby
Dr. Richard Derby
Mrs. Kermit Roosevelt
Henry P. Roosevelt
Ellie Roosevelt Elliott
Elizabeth R. Roosevelt.
Mrs. Theodore Roosevelt Senior
Sarah Alden Garnett
James Roosevelt
Gracie R. Mc Millan
Helen Robinson Cutting.
Betsy Mary de Sitter.
Alida D. Sage.
Douglas Robinson.
Franklin D. Roosevelt Jr.
Edith Derby Williams.
Anna R. Boettiger.
Mrs. Theodore Roosevelt Jr
Kim Roosevelt.
Elliott Roosevelt
Helen R. Robinson.

GEMEENTE SCHOONDIJKE

No.

Bericht op schrijven van:

Onderwerp:

Bijlagen:

Schoondijke, January 29th 1946.

Dear Madam,

I beg to apologize for writing you this letter, but I hope you will read these words attentively.

I consider it an honour having the same name as the late President Roosevelt. However, this is not quite right, for my name is: van Rosevelt, François Aarnout. I was born at Schoondijke, province "Zeeland" on July 3rd 1898. Since 1937 I am burgomaster of the village. It is a fact that your husband's ancestors were Dutchmen, who lived on the isle of Tholen in "Zeeland". I suppose that my family has the same ancestors.

Here people always omit the word "van" in my name. So I am "Burgomaster Rosevelt".

The Dutch people has a great admiration for the President but the Germans hated his name. They hated the name "Rosevelt" also. During the war the Germans were in our village from May 1940 - October 1944. On April 21st 1944 I was obliged to leave my village and to hide myself. My wife was put into prison. But now we are together again.

I should like to tell you how the situation in our village is. Before the war Schoondijke counted 300 houses. 250 of them have been destroyed. The other buildings are damaged all, 30 farms are burnt down, hundreds of horses and cows have been killed. Twenty-two people lost their lives. We must thank God: only 22.

You can imagine that the house-famine is very great. The Government has given us 70 emergency-dwellings, but we have no church, only a schoolbuilding. However, we are free, the Germans are gone. We owe this for the greater part the President of the U.S.A. and the American people. We shall never forget this.

Many months ago already it was my intention to write a letter to your husband but it was not possible then. A short time afterwards your husband deceased. It would have been indiscreet to write this letter short after the decease of the President. Enclosed in this letter you will find a map, illustrating the destruction in our village.
Red colour means destroyed; blue = irreparably damaged; green = severely damaged. —

Thanking you in advance for your attention in the needs of my village, I am, Madam,

Yours truly,

F. A. van Roosevelt

(F. A. van Roosevelt)

725
Commodore

Shoumanoff

TELEPHONE
GLEN COVE 2999

File
Shoumatoff

Send no former corre.

HIDDEN HOLLOW
LOCUST VALLEY, LONG ISLAND

October 4, 1946

Dear Mrs. Roosevelt:

Your letter of September 23 reached me a little while ago. Thank you very much for taking the trouble to send me Mr. Adams' letter. I am very sorry that I have to disappoint him because I have no letters written at that time describing anything connected with the late President's death.

Sincerely yours

Elizabeth Shoumatoff

Elizabeth Shoumatoff

ORIGINAL RETIRED FOR

Thank Library

My Dear Mrs Roosevelt;

Enclosed please find a paper which I recd from Norway and tho't you might find it interesting as it has an article there of our beloved President . " Franklin D.Roosevelt and the Bible."

Sincerely

Mrs H V Showers

505 Royal st

Kelso Wash

Mrs H V Showers

KYRKJEBLAD FOR SKJÅK OG NORDBERG.

Nr. 12 | JULENUMMER 1946 | 6. årgang

JULEEVANGELIET

Luk. 2, 1—14.

I dei dagarne let keisar Augustus lysa ut, at det skulle takast manntal yver heile verdi.

Dette var fyrste gongen dei tok mantal med Kvirinius var landshovding i Syria.

Då for alle heim, kvar til sin eigen by, og skulle skriva seg i manntalet.

Josef og for frå Galilæa, frå den byen som heiter Nasaret, upp til Judæa, til Davidsbyen, den som dei kallar Betlehem — for han høyrde til Davids hus og ætt —

og ville skriva seg der. Maria, festarmøyi hans, var med honom; ho gjekk då med barn,

og med dei var der, bar det so til at tidi hennar kom,

og ho åtte den fyrste sonen sin; ho svøpte honom og lagde honom i ei krubba, for det var ikkje rom åt deim i herberbyrget.

Det var nokre hyrdningar der i bygdi som låg ute og vakta buskapen sin um natti.

Best det var, stod ein engel frå Herren innmed deim, og Herrens herlegdom lyste kringum deim. Då vart dei fælande rædde;

men engelen sagde til deim: «Ver ikkje rædde! Eg kjem med bod til dykk um ei stor gleda som skal timast alt folket:

I dag er det fødd dykk ein frelsar i Davids by; han er Kristus, Herren!

Og det skal de hava til merke: de skal finna eit lite barn som er svøpt og ligg i ei krubba.»

Og brått var det ein stor her av himmelånder med engelen; dei lova Gud og kvad:

«Æra vere Gud i det høgste, og fred på jordi, og hugnad med menneskje!»

KYRKJEBLAD FOR SKJÅK OG NORDBERG.

Nr. 12 | JULENUMMER 1946 | 6. årgang

JULEEVANGELIET

Luk. 2, 1—14.

I dei dagarne let keisar Augustus lysa ut, at det skulle takast manntal yver heile verdi.

Dette var fyrste gongen dei tok mantal med Kvirinius var landshøvding i Syria.

Då for alle heim, kvar til sin eigen by, og skulle skriva seg i manntalet.

Josef og for frå Galilæa, frå den byen som heiter Nasaret, upp til Judæa, til Davidsbyen, den som dei kallar Betlehem — for han høyrde til Davids hus og ætt —

og ville skriva seg der. Maria, festarmøyi hans, var med honom; ho gjekk då med barn,

og med dei var der, bar det so til at tidi hennar kom,

og ho åtte den fyrste sonen sin; ho svøpte honom og lagde honom i ei krubba, for det var ikkje rom åt deim i herberbyrget.

Det var nokre hyrdningar der i bygdi som låg ute og vakta buskapen sin um natti.

Best det var, stod ein engel frå Herren innmed deim, og Herrens herlegdom lyste kringum deim. Då vart dei fælande rædde;

men engelen sagde til deim: «Ver ikkje rædde! Eg kjem med bod til dykk um ei stor gleda som skal timast alt folket:

I dag er det fødd dykk ein frelsar i Davids by; han er Kristus, Herren!

Og det skal de hava til merke: de skal finna eit lite barn som er sveipt og ligg i ei krubba.»

Og brått var det ein stor her av himmelånder med engelen; dei lova Gud og kvad:

«Æra vere Gud i det høgste, og fred på jordi, og hugnad med menneskje!»

Det var nyårskvelden 1900.

Ein liten gut strevar oppetter bakken med ei pakke i eine handi. Farbror hans var årsgamal, og nå skulle han få eit blågrått, overskori bindlivemne i «gebursgave.» — Lid lenger på kvelden sankar det seg saman syskenbarn frå fleire heimar, og det er rett hugsamt og livleg rundt den femti år gamle mannen og kona hans. Ho med all den veisteite, gode julematen som borni gledde seg til å få del i; han med det skirne andeleet stod der ved det Brekkmåla skapet og såg på ætter som aukast. Så song dei: Tider skal komme, tider skal henrulle, slekt skal følge slekters gang.»

Da flokken tok ut frå syskenbånaget, var klokka halv tolv. Midnattstimen var nær, eit hundreår skulle gå ut i avenavet.

Det skulle vera midnattsmesse i Skjåk kyrkja. Ein kunne skimte ljos i glasom der. Dei hadde fått saman lamper og hengde dei i ståltråd rundt krossen. Ja det var fortalt på bygdi at dei skulle setja ljos i ljoskrona, teheist, og det måtte vera fårleg for varma. —

Flokken stemner mot kyrkja, men den vesle guten fekk ikkje lov vera med dit om natti. «Du kunne bli så trøytt at du somna tå for døm,» hadde mor hans sagt. — Han var ikkje mørkredd om det var lang veg ein vanleg kveld; men denne kvelden var det annleis. Han farbror hadde fortalt om underlege hendingar førr i tidi, og så brann det ljos i kyrkja midnattsbel. —

Så kom dei dit vetlguten skulle ta beinast heim over grannejordet. Det var ikkje langt over der, men ein farleg vegstubb for den som var liten og einsleg ei nyårsnatt når det lyste i kyrkjeglasom. Og det verste var at han måtte over ein høg mur som det ikkje var riktig trygt ved. Han hadde ikkje sett noko der sjølv, men rett ein gut i grannegarden! Han såg så tydeleg at det hadde fire føter og eit langt hovud framatil. Inn i røysi fór det, vart borte på den andre sida, her den største steinen låg.

Den eldste broren tok vetlguten i handi og sprang bortetter jordet ein stubb med 'om. «Nå greier du å gå einsleg,» sa han, slepte handi og tok spranget etter dei andre som fór leikande unda bakka. — Sa stód han att einsleg midt på jordet, liten og einsleg ei nyårsnatt. Han såg skymten tå låva heime og la på sprang dit, beint mot den høge muren. Men attmed honom låg det ei djup snøfonn, og guten var berre stutt opp i skrevet. Han sokk ned i oppunder hendene, la seg framover og bauka seg opp på muren. Da såg han skilleg at det lyste på hi sida dalen, skunda seg hoppa ned på hi sida. Der var snøen djupare, og så laus at guten vart heilt gøymd i snøen. Reddhugen steig; det for igjennom han at her ved denne store steinen — her kunne det vera rom åt småe gutar også. — Da høyrde vetlguten skilleg omen av kyrkjeklokkom — så kunne ingen underjordisk ta han om det hadde aldri så langt hovud framantil. Kyrkjeklokkene ringde heilt til han for inn gjennom gardsledet, opp troppi og inn i stova. Der skunda han seg bort åt sengi til mor og far: «Det lyste i kyrkja,» kom det stotande. «Nå må du hå tå deg og leggje deg, da,» sa faren. «Du er fela ikje nødd um någå mat nå,» kom det frå mor. —

Seks og førti år etter denna hendingi lyser det mange gonger for året i Skjåkkyrkja. Den lysande krossen over inngangsdøri byd den velkomen som kjem innom — inn i nådens ljos saman med fiende og ven. Der er rom åt alle.

G. K.

Ei

I 1905 reiste ein g
eksere unggut ved i
moen. Da rekrutsku
han seg som sjukere

Da samlingi var
mandera til å gjenn
danast til sanitetsk
halde på Gardemoen

Etter at ei veke
til leirarbeidar sam
Etter middagskvilen
bad guten gå burt i
te tri flasker konjak

Guten som var fr
spurde løytnanten
til medisinsk bruk.

«Det kjem ikkje
nanten.

«Skal det ikkje d
svara guten.

Løytnanten kalla
arbeidskameratane
stilling.

Framfor samla tr
pålegget. Da svara
andre til å gå.»

Da spurde løytnan
så å utføre ordre fo

«Ja, eg gjer det,
mann og har lova ko
hjelpe andre å få tak
guten.

«Dette skal føre
dagars portforbod,»

Kaptein D. kom
forbi og vender seg t
«Ilegg du straff, løy

Løytnanten: «Sa
ho kan koma på ord

Dermed bad han
skapet å bente brenn

Under oppstillingi
gen ting på den opp
venta difor på at d
straff enn portforbod

Etter kveldverden

en 1900.

gut i grannegarden! Han
at det hadde fire føter og
framatil. Inn i røysi fór
på den andre sida, her den
låg.

roren tok vetlguten i han-
ortetter jordet ein stubb
greier du å gå einsleg,» sa
di og tok spranget etter
r leikande unda bakka. —
t einsleg midt på jordet,
g ei nyårsnatt. Han såg
heime og la på sprang
en høge muren. Men att-
det ei djup snøfonn, og
stutt opp i skrevet. Han
der hendene, la seg fram-
eg opp på muren. Da såg
et lyste på hi sida dalen,
a ned på hi sida. Der
are, og så laus at guten
i snøen. Reddhugen steig;
han at her ved denne
her kunne det vera rom
gså. — Da høyrde vetl-
en av kyrkjeklokkom —
nderjordisk ta han om
å langt hovud framan-
ene ringde heilt til han
gardsledet, opp troppi og
skunda han seg bort åt
ar: «Det lyste i kyrkja,»
«Nå må du hå tå deg
» sa faren. «Du er fela
å mat nå,» kom det frå

ir etter denna hendingi
onger for året i Skjåk-
ande krossen over inn-
n velkomen som kjem
ådens ljos saman med
r er rom åt alle.

G. K.

Ei underleg vending.

I 1905 reiste ein gut frå Skjåk og skulle eksere unggut ved infanteriet på Jørstadmoen. Da rekrutskulen var slutt, meldte han seg som sjukerøktar ved avdelingi.

Da samlingi var slutt, vart han kommandera til å gjennomgå eit kurs og utdanast til sanitetskorporal. Kurset vart halde på Gardemoen like etter.

Etter at ei veke var gått vart han sett til leirarbeidar saman med nokre andre. Etter middagskvilen kom løytnant B. og bad guten gå burt i artillerileiren og hente tri flasker konjak.

Guten som var fråhaldsmann (I.O.G.T.) spurde løytnanten om det skulle nyttast til medisinsk bruk.

«Det kjem ikkje deg ved,» svara løytnanten.

«Skal det ikkje det, så nektar eg å gå,» svara guten.

Løytnanten kalla da saman dei andre arbeidskameratane og kommandera oppstilling.

Framfor samla tropp tok han upp att pålegget. Da svara guten: «Få ein av dei andre til å gå.»

Da spurde løytnanten: «Du nektar altså å utføre ordre for slutta tropp?»

«Ja, eg gjer det, for eg er fråhaldsmann og har lova korkje selja, bruke eller hjelpe andre å få tak i sterk drykk,» svara guten.

«Dette skal føre med seg minst åtte dagars portforbod,» sa løytnanten.

Kaptein D. kom med det same gåande forbi og vender seg til løytnanten og seier: «Ilegg du straff, løytnant B.?»

Løytnanten: «Saki blir innberetta, så ho kan koma på ordre i kveld.»

Dermed bad han ein annan av mannskapet å bente brennevinsflaskene.

Under oppstillingi om kvelden kom ingen ting på den opplesne ordre, og guten venta difor på at det vart ei strengare straff enn portforbod.

Etter kveldverden kom det bod åt guten at han skulle innfinne seg på offisersmessa straks.

Guten kom og gjorde vanlege militær honnør.

Ved eit stort bord sat to løytnantar og kapteinen. Den s'ste sat og skreiv. Guten vart stående ei lang tid under «giv akt» ved døri. Endeleg sa kapteinen «Kom tri steg nærmare!» Guten så gjorde.

Kapteinen: «Er det sant at du har nekta å lyde ordre for slutta tropp?»

Guten: «Ja. dersom det kan uppfattast som militær ordre.»

Kapteinen: «Kva er grunnen for nektingi?»

Guten: «Eg er fråhaldsmann og kan ikkje bryte lovnaden som eg har gjeve.»

Kapteinen: «Eit fråhaldsløfte kan vel ikkje føre med seg å nekte ordre for slutta tropp?»

Guten: «For meg er det ei samvitssak.»

Kapteinen: «Tøv! Veit du at du kan få fengselsstraff for å nekte å adlyde ordre for slutta tropp?»

«Ja, eg er merksam på det.»

Kapteinen: «Vi er vorte einige om at du skal sleppe straff, dersom du vil utføre ordren nå.»

Guten: «Nei, eg tek straff.»

Kapteinen: «Tenk deg om, guten min. Du har der heime far og mor og kanskje ein hjartanskjær. Skulle det ikkje vera skam å koma heim som ein merkt mann? Her er det ingen frå Skjåk som fortel det du gjer. Så det vil ikkje koma vidare.»

Guten: «Eg er merksam på det. Men det kan hende at eg blir med å døme i ei liknande sak i fråhaldssamskipnaden og da vil eg ikkje vera ein fri mann. Eg er vel dermed fri, og tek mi straff?»

Han gjorde honnør og ville gå.

Kapteinen: «Stopp!»

Med eit kraftig slag i bordet seier kapteinen: «Der har vi ein karakter som vi kan lite på i slike «bevegede» tider som nå! Når han ikke vil svikte fråhaldslov-

Kirke og kristenliv i Skjåk

fra Hauges tid og til nå.

Samlet av M. B.

Våren 1907 fikk han slag i slik grad at han mistet taleevnen; men til alles forbauselse kom han seg igjen. Han bad da sin sønn Ole om at han skulle skrive sine foreldres livssaga. Glem heller ikke å skrive om våre fromme trosbrødre som så trofast sto ved vår side i den store bevegelse dengang, da troens ild brant med en så klar og fyrrig flamme i bygdene ved Jotunheimens fot.

Bygg et vern om disse minner, på det at fedrenes edle og enfoldige trosliv må lyse og varme for kommende slekter, ti snart kan troens ild tennes der igjen og da vil søkende sjele heri finne trøst og veiledning, da vil mann også med takknemmelighet påskjønne det arbeid.

En innholdsrik avskjedshilsen som forfatteren også fikk i oppdrag å overbringe må forbigås her, og likeså en særskilt hilsen til vennene i Skjåk og Lom.

Men da jeg lovet hans sønn Lars, da han var her, å ta det med når jeg skrev noe om hans far, så skal jeg henvise til de bibelsteder, som er kjernen i disse hans formaninger til oss i den bygd, som helt til hans siste stund var ham så kjær.

Voner at mange, ja helst alle, vil ta fram sin bibel og lese: 1. Tim. 4—14. 1. Pet. 2, 9. 2. Kor. 5, 20. 2. Tim. 4, 2. Kat. 3, 16. Luk. ev. 19, 40. Jak. br. 5, 20. Prof. Esekiel 3. kap. 18. v.

Ta boka, finn og les disse skriftsteder, så har de som nevnt kjernen i Erik Hagens avskjedstale til oss, som ikke hørte hans røst, men som har fått vårt gjeldsbrev kvittert som betalt av den samme, som Erik hadde fått, og som han i sitt lange liv lærte om og hvis hær han var soldat.

Erik døde den 15. mai 1908 og det fremgår derfor at han i over 66 år fulgte Mesterens ordre, gå ut i verden og gjør alle folk til hans disipler.

Erik og Kari Hagen hadde disse barn: Karen Dorothea, født 16/1 1848. O'e født 28/9 1850. Professor i U. S. A. Marie født 16/6 1854. Ble etter en ulykke i 1875 sinnssvak. Lars født 12/3 1856. Han innehadde fargården i Rock Fals Wisconsin,

---

naden, så vil han langt mindre svikte fedrelandet. Som ei påskyning skal du få ti dagars permisjon utanom skuletidi.»

Dermed fekk guten gå. Men fyrst kom kapteinen og båe løytnantane, tok guten i handi og sa takk.

Da ordren vart opplesen neste dag, vart guten kalla fram for fronten, 155 mann. Da vart permisjonen opplesen og kapteinen heldt ei tale for kompaniet der han gjorde merksam på kva det ville seia for ein norsk soldat å halde ord og vera trufast i «farens stund», og heldt fram kva gudbrandsdølene før i sagaen hadde gjort for fedrelandet og sa: «Eg har sjølv stått ved Kringenstøtta og lese dei ordi: Ve hver en nordmann som ei bliver het så tidt han denne mon skue.»

Etter den dagen var det ingen i kompaniet som ikkje visste namnet på guten frå Skjåk.

Seinare på hausten skulle det takast ut femten av dei beste i kompaniet, som skulle utdanast vidare til sersjantar. På lag nitti prosent av kompaniet hadde betre skuleutdaning, men likevel vart han som «nekta å lyde ordre,» utteken som fyrste mann av 155.

Siste gongen løytnant B. og den unge mannen frå Skjåk møttest, var på ein feltmanøver i Ullensaker fleire år seinare. Der var samla ikring 10 000 mann frå det sunnanfjelske Norge.

Da var løytnant B. vorte kaptein og Skjåkveren sersjant.

Kaptein B. oppsøkte da Gudbrandsdalens bataljon for å helse på han som ein gong hadde nekta å lyde ordre for å hente brennevin. Dei hadde ei lang og hyggjeleg samtale i teltet hjå sjefen for Gudbrandsdalens bataljon.

Slikt kan ein vel kalle ei underleg vending.

men innehadde d
forstod, en stillir
til våre lensmann

Sølfest

Sølfest var fød
20. juni 1825.

Hans foreldre
levnet, men likev
åndelig liv før ha
med ved et ulyk
kjøring i Lundad
års alderen. Han
på oppbyggelses
evner og rike tal
varte det ikke la
talegaver var blitt
da og han fikk i
dene om å komme
var etter sin egen
så hans ønske
lykke og glede s
Han begynte de
anmodninger, og
før han var blitt
legmenn.

De som, den
kynte evangeliet
sjelden noen reis
på egen bekostnin
vakt folk opp av
deres øyne for d
så sterk, at de m
kunne avse tid o
disse var Sølfest
kerutdannet og d
levebrød en tid, n
ger til forkynner

I 1856 ble han
Kritloni fra Lesja
te ha nsammen m
Gudbrand Håve,
og han flyttet da
år, men solgte de
mindre gård på
var noen år. All
gårdsbruket nytt
kynnelse av Gu
denne tid Gudb
Østerdalen og ru
møre i Romsdal
sund.

På disse reiser
som hadde stor
både for mannen
i Opdal ville abs
dit og etter mod

men innehadde da han var her, såvidt jeg forstod, en stilling der som skulle svare til våre lensmannsstillinger.

Sølfest S. Lund (Eide).

Sølfest var født på Eide i Lundagrenda 20. juni 1825.

Hans foreldre var Haugianere i tro og levnet, men likevel ble han ikke vakt til åndelig liv før hans eldre bror, Iver, gikk med ved et ulykkestilfelle under mosekjøring i Lundadalen. Sølfest var da i 20 års alderen. Han begynte da snart å tale på oppbyggelsesmøter. Så klare tankeevner og rike talegaver som han hadde så varte det ikke lang tid før han og hans talegaver var blitt kjent langt utenom bygda og han fikk innbydelser fra nabobygdene om å komme dit og oppglødd som han var etter sin egen omvendelse, var det også hans ønske at alle skulle få samme lykke og glede som han selv hadde fått. Han begynte derfor å etterkomme disse anmodninger, og det gikk ikke lang tid før han var blitt en av den tids reisende legmenn.

De som den tid reiste rundt og forkynte evangeliets glade budskap hadde sjelden noen reisegodtgjørelse. De reiste på egen bekostning. Men trangen til å få vakt folk opp av syndesøvnen, og åpnet deres øyne for det evige livs verdier var så sterk, at de måtte reise så ofte som de kunne avse tid og midler hertil. Og en av disse var Sølfest Lund. Han var skomakerutdannet og drev dette håndverk som levebrød en tid, men nyttet alle anledninger til forkynnervirksomhet.

I 1856 ble han gift med Hanna Olsdtr. Kritloni fra Lesjaskog og litt senere kjøpte ha nsammen med før omtalte åndsbror Gudbrand Håve, gården Sandnes i Vågå, og han flyttet da dit og drev denne noen år, men solgte denne igjen og kjøpte da en mindre gård på Lesjaskog, hvor han da var noen år. All tid han kunne avse fra gårdsbruket nyttet han til reiser og forkynnelse av Guds ord. Han bereiste i denne tid Gudbrandsdalen, Hedmarken, Østerdalen og rundt Trondheim, på Nordmøre i Romsdal og vestover helt til Ålesund.

På disse reiser fikk han mange venner som hadde stor tiltro til ham og aktelse både for mannen og hans virke. Vennene i Opdal ville absolutt at han skulle flytte dit og etter moden overveielse solgte han sin eiendom på Lesjaskog og kjøpte en mindre gård, Ålbu, i Opdal, hvor han siden bodde. Han fortsatte å nytte all tid han kunne avse til forkynnervirksomheten, og bereiste foruten de for nevnte distrikter også Buskerud, hele Sør Norge og delvis i Sogn.

Alle steder hvor han kom ble han godt mottatt og tilhørerskaren til hans møter øket jo lenger han virket på stedet. Og alltid ved senere besøk var han velsedd og frammøtet til hans oppbyggelser vokste for hver gang. Han var ved siden av en vekkende taler også en utmerket sanger. Dette gjorde vist også sitt til at folk gjerne ville høre ham. Foruten disse rike talegaver, store evner og ypperlig sang, var hans måte å opptre på slike, at han også vant folk på den måten.

Anne Muhle skriver i sin bok «Spredte trekk fra kristenlivet i Orkladal og Bynesset» bl. a. slik om ham:

«Det falt ham lett å tale og hans vitnesbyrd var både allsidige og oppbyggende, vekkende og veiledende. Dessuten hadde han et vinnende og elskverdig vesen, forenet med en fast kristelig karakter. Han hadde et behagelig organ og en praktig sangstemme.

Således eide han flere betingelser for å kunne samle folk til møtene, og derunder påvirke og vinne dem for Gud.

Hustruen døde tidlig fra ham og senere levde han som enkemann i små formuesomstendigheter.

Han var stadig virksom for Guds ords forkynnelse i Opdal, Meldal, Orkladal og andre bygder.

I yngre år fulgte han endel av de gamle, kjente Haugianere på lange reiser både på Øst- og Vestland. Som eldre reiste han meget sammen med Ole Detli.

En vinter reiste han sør på landet og virket i en menighet. Så tenkte han å fortsette i den nærmeste bygd, men man spådde ham at der fikk han ikke hus.

Sølfest viste imidlertid om et sted hvor han kunne få begynne, og så drog han ivei i håp om at det skulle lage seg med husrum etter hvert.

Det ble da bestemt oppbyggelse på nevnte sted. Da møtet var slutt var det ingen som meldte seg og ville ha oppbyggelse. En storbonde på nabogården hadde tatt plass ved siden av Sølfest. Han reiste seg nå og takket ham og spurte ham hva slags skule legmennen hadde gått på, ettersom han kunne tale slik.

Denne svarte at han ikke hadde gått på noen skule.

«Det forekom meg at det måtte være en seregen skule når man kan tale slik,» mente storbonden.

Han var nå så velvillig stemt at han bad Sølfest komme til ham dersom hans vei falt på de kanter igjen.

Neste vinter reiste Sølfest sydover igjen. Da ville han innfri sitt løfte og kjørte til nevnte bondes gård. Den var stor og velbygd med et høyt stakitt omkring. Porten var stenlagt og det var bare så det «glåm» da Sølfest kjørte inn gjennom den. Han traff mannen ute på gårdsplassen og hilste på ham.

«Kjenner de meg,» spurte Sølfest.

Bonden viste ikke riktig.

«Jo de husker formodentlig at for et års tid siden var jeg på nabogården og holdt oppbyggelse, og da bad de meg å komme til deg, hvis min vei falt på disse kanter igjen, og det lovet jeg, og nå er jeg kommet for å innfri mitt løfte.»

Da husket den annen også, gikk inn og skulle snakke med konen. Han kom ut igjen med beskjed om at det kunne bli møte om kvelden. Bud ble sendt omkring og mange folk kom. Denne kvelden virket Guds ord ualminnelig sterkt på forsamlingen og den eldste datter i huset, ble alvorlig grepet.

Så ble det bestemt at legmannen skulle virke der i 8 dage. Men nå ble gode råd dyre for folket på denne gården. Hva skulle de gjøre for å verge datteren og den øvrige familie for svermeriet?

Førenn de gikk til sengs den kvelden holdtes råd og den avgjørelse ble tatt, at de fikk sende datteren til en slektning i naboprestegjeldet i 8 dage mens Sølfest virket i bygda.

Men hvordan gikk det?

Om morgenen da han vaknet var han så syk at det var umulig å forlate sengen. Det var ikke godt å ligge der syk og med bevisstheten om at han ikke var velsett.

Nå ble han liggende der i 8 dage, der etter kunne han stå opp og ta fatt på sin virksomhet igjen. Men nå var datteren også kommet igjen og nå ble hun med på hvert et møte som Sølfest holdt. Denne kvinne ble dog ingen skamplett for sin familie om hun ble en sann kristen. Hun ble gift på en lignende storgård i nabobygda, og der ble det et stadig åpent hus for Guds ord.»

Dette er, som nevnt før, hentet fra den nevnte bok, som Anne Muhle har skrevet om kristenlivet i de bygder, som lå innenfor den krets hvor Sølfest virket til hvert eneste år, etterat han flyttet til Opdal. Hennes karakeristikk av mannen som taler og som menneske er hentet fra rene kilder. Det samme er også sikkert tilfellet med den hendelse som her er gjengitt ordrett fra hennes bok.

På sine mange reiser her i Gudbrandsdal etterat han ble bosittende i Opdal var han ofte oppom heimbygda i sine yngre år. Reisen hit gjaldt nok ikke mest å se barndomsheimen og hilse på slekt og venner, men mest for å gi ny åndelig næring til den sæd som han i sin kraftige ungdomstid hadde sådd ut her. Han var nok så sterkt rotslått i heimbygda og dens befolkning, at selv om han var blitt omplantet til Opdøling, så var og ble han Skjåkvær både i ord og tanke, og han ønsket av hele hjertet å kunne fått med alle inn i den frigjørelse som han selv hadde funnet.

Jeg husker godt at jeg som barn var tilstede på flere møter han hadde her i bygda. Møtene var i skulehusene og på gårder med stor stue.

Alle steder var det fylt til trengsel. Folk gikk gjerne lange veie hver dag for å høre ham. Og da han reiste igjen kan stemningen blant de eldre nærmest betegnes som bygdesorg.

Han var da en gammel mann og det var sagt mann og mann imellom at det var rimelig at det var siste gang de fikk høre hans taler og vakre sangstemme.

Og såvidt jeg kan huske, var det ikke bare «læsarein» som syntes det var trist å skilles med ham igjen, men manjevnt.

Såvidt jeg vet var det også siste gang han var her. Han var som nevnt dengang (1892) bortimot 70 år, og fremkomstmidhan var den tid primitive. Det tok derfor lang tid å reise fra Opdal og hit og tilbake til Opdal igjen. På samme tid var reisen mer slitsom både for kropp og ånd.

Det var sikkert disse momenter som

Jol

Klang fra fu
atter over by
Ber bod um
slik som fyrr

Strevet stilna
unge, gamle e
Fred og fagn
Jesusbarnet er

Barneaugo st
ljoset det blir
Kunne vi som
Slik ei gleda

Kjære Gud så
denne jolehelg
So at kvar og
bodskapen um

gjorde at han ikke ku
domsbygd de siste v
han reiste rundt i
forkynner helt til sist
I 1908 lukket han
jordiske øyne og sj
inn i den bolig som
den herre og frelse
trofast hadde forkynt
Hans jordiske levn
dal kirkegård, men
både i fødebygda og
ler av vårt land, den
og med duftende blo
Han hadde disse b
1857, Anne, født 20/
5/5 1863. Lina, født
født 7/1 1868. (Gift
berg 20/12 1893.) Ha
Soffie, født 20/3 187
1878.
Når unntas Eline,
re kjent her.
De skal være noks
Amerika.
Det er fortalt at d
rens åndelige innstillin
ligere er utpreget i e
ledd.

ne Muhle har skrevet
bygder, som lå innen-
olfest virket til hvert
an flyttet til Opdal.
av mannen som ta-
e er hentet fra rene
er også sikkert til-
else som her er gjen-
es bok.

er her i Gudbrands-
psittende i Opdal var
nbygda i sine yngre
nok ikke mest å se
hilse på slekt og
å gi ny åndelig nær-
an i sin kraftige ung-
it her. Han var nok
mbygda og dens be-
n han var blitt om-
; så var og ble han
rd og tanke, og han
t å kunne fått med
gørelse som han selv

at jeg som barn var
er han hadde her i
skulehusene og på

fylt til trengsel. Folk
hver dag for å høre
gte igjen kan stem-
e nærmest betegnes

nel mann og det var
imellom at det var
e gang de fikk høre
ngstemme.

nuske, var det ikke
yntes det var trist
n, men manjevnt.
det også siste gang
som nevnt dengang
og fremkomstmid-
ive. Det tok derfor
al og hit og tilbake
nme tid var reisen
kropp og ånd.
sse momenter som

Jolehelg.

Klang fra juleklokka tonar
atter over bygda vår.
Ber bod um fred og ljose voner,
slik som fyrr i alle år.

Strevet stilnar ute, inne,
unge, gamle er budd til fest.
Fred og fagnad fyller sinnet —
Jesusbarnet er vår gjest.

Barneaugo store tindrar,
ljoset det blir tendt av mor.
Kunne vi som borni finna —
Slik ei gleda rik og stor.

Kjære Gud så må du signe,
denne jolehelgi vår.
So at kvar og ein må finne
bodskapen um: Fred på jord.

M. H.

gjorde at han ikke kunne besøke sin barndomsbygd de siste virkeår, tiltross for at han reiste rundt i bygdene som ordets forkynner helt til siste leveår.

I 1908 lukket han for siste gang sine jordiske øyne og sjelen frigjort fikk gå inn i den bolig som var ham tiltenkt av den herre og frelser hvis budskap han trofast hadde forkynt i over 60 år.

Hans jordiske levninger ligger på Opdal kirkegård, men den sæd han sådde både i fødebygda og ellers over store deler av vårt land, den fortsetter sin vokst og med duftende blomster iblant.

Han hadde disse barn: Live født 29/5 1857, Anne, født 20/11 1859. Oline, født 5/5 1863. Lina, født 29/12 1865. Eline, født 7/1 1868. (Gift med Sevald R. Forberg 20/12 1893.) Hanna, født 20/4 1870. Soffie, født 20/3 1874. Sølfest, født 1/5 1878.

Når unntas Eline, så er ingen nærmere kjent her.

De skal være nokså predt i landet og i Amerika.

Det er fortalt at de alle har arvet farens åndelige innstilling, og at denne ytterligere er utpreget i en del av tredje ættledd.

Min største seier vant jeg da jeg ble en kristen

sier verdensmesteren fra 1934, Undis Blikken, som har navnet sitt fra Skjåk.

Undis Blikken fra Flisa, verdensmester i hurtigløp på skøyter for damer i 1934 og Norgesmester i 1934, 1936 og 1938 er blitt en kristen.

Som en bombe kom meldingen for noen år siden. Hun forlot skøytene og fulgte sin Gud, og siden har interessen for sportskonkurransen veket plassen for sjelevinnerarbeidet.

De fleste kjenner sikkert hennes karriere. Flisa ble for lite for henne, og i 1933 reiste hun for første gang til Oslo for å delta i skøytekonkurranser. Denne gangen ble det riktignok «bare» en annenplass, men året etter ble det til gjengjeld både verdensmesterskap og Norgesmesterskap for Undis. 500-meteren har hun klart på 48,2, og på 1500-meteren noterte hun seg for 2,38 eller 2,39. I 1940 var hun med for siste gang.

I et intervju som «Varden» har hatt med Undis Blikken forteller denne at hun alt før krigen begynte å interessere seg for ungdomsarbeidet i Indremisjonen, og denne interessen vokste seg sterkere og sterkere i henne etter som tiden gikk, inntil hun selv gikk aktivt inn for å vinne sjeler for Jesus.

— Har De et spesielt motto, eller et ord fra Bibelen som De synes særlig om?

— Ja, De kan lese Fil. 3, 14, der står det: Men ett gjør jeg, idet jeg glemmer det som er bak, og strekker meg ut etter det som er foran, jager jeg mot målet til den seierspris som Gud har kalt oss til der ovenfra i Kristus Jesus.

— De likte idretten og konkurransene?

— Ja, men den største personlige seier vant jeg da jeg ble en kristen.

Undis Blikkens hjem lå bare en to-tre mil fra svenskegrensen, og ingen ting falt

Franklin D. Roosevelt og Bibelen..

I en tale til det amerikanske folk ved 400 års dagen for den engelske bibel taler han om den innflydelse Bibelen har hatt på De Forenede Staters historie. «Vi kan ikke lese historien om vår opprinnelse og utvikling som nasjon uten å regne med den plass som Bibelen har inntatt i republikkens framgang». Presidenten erklærte: «Dens lærdommer er som så klokt er sagt, blitt pløyet inn i selve nasjonens hjerte. Der hvor vi var mest tro og mest konsekvent i å lyde dens forskrifter, der oppnådde vi også det største mål av tilfredshet og framgang, men hvor den var for oss som en forseglet bok, har vi vært vaklende, tapt våre retningslinjer og funnet vår framgang stanset».

Presidenten for De Forenede Stater sendte sin anbefaling av lesning i Bibelen, som skulle trykkes på forsatsbladet til ethvert nytestamente som ble bestilt til bruk for menn og kvinner i den amerikanske arme, flåte og flyvåpen. Den lydde så:

Som øverstkommanderende sjef tar jeg meg den glede å anbefale lesningen i Bibelen til alle dem som arbeider i De Forenede Staters vepnede styrker. Gjennom århundrer har menn av mange trosretninger og av forskjellig herkomst funnet i denne hellige bok ord av visdom, råd og inspirasjon. Den er en kilde til styrke og nå som alltid en hjelp til å oppnå det en menneskesjel høyest attrår.»

(Fra Bibelselskapets årsberetning.)

---

vel mer naturlig for henne enn å «ta seg noen turer» fram og tilbake. Etter frigjøringen har hun arbeidet som kombinert lensmannsbetjent og bonde, men da hun fikk tilbud om å bli ungdomssekretær i Indremisjonsselskapet sa hun ja takk til det. Så nå finner en henne altså på en annen renneplass enn i 1934, da hele verden beundret henne for hennes hurtighet.

Gamleheimen.

Til alle som har vori snille og beinksame mot dei som bur på gamleheimen, vel styret få bera fram ein takk på denne måten.

Underskrivne har fleire gonger sett vognførarar som har vori tolmodige med eldre folk, og vil bera fram ein serskilt takk for det.

G. K.

Tuberkulosepasientane

på Ottadalens helseheim fekk 1 000 kroner frå Skjåk i dag, og dei vil gjerne bera fram ein takk til alle som har vori med å skaffe fram eit slikt resultat av det vesle lotteriet. Både samvirkelagi, kjøpmann Kvale, helselaget og brandkassa har vori rauste til å gjeva, og difor gjekk det så godt.

Hjarteleg takk alle som hjelpte til!

Sykkelen fall på nr. 295, Kr. Skriden. 1 ljosekrone på nr. 113, Syver Blikken. Varer for kr. 25 på nr. 14, Kristian Jonsgard. 1 mansjettskjorte på nr. 617, Kari Hyrve.

Skjåk 13. desember 1946.

Bj. G. *G. K.*

Nordberg kyrkjegard.

Mrs. Gunhild Flækøy, U. S. A., har gjeve kr. 50,— til kyrkjegarden i Nordberg. Takk!

Gudstenester.

Nyårsdag: Skjåk kyrkje kl. 11.

3. januar, Kr. åpb.sundag: Inkje gudstenest.

12. januar, 1. s. e. Kr. opb.: Skjåk kyrkje kl. 11.

19. januar, 2. s. e. Kr. opb.: Nordberg kyrkje kl. 11.

26. januar, 3. s. e. Kr. opb.: Skjåk kyrkje kl. 11.

Kom i hug at du held kviledagen heilag.

Bladstyrar: Soknepresten.

Trykt i Otta Bok- og Avistrykkeri, Otta.